

GLASILO

MESTNA ČETRRT IVAN CANKAR

LETNIK 13 ŠTEVILKA 17 2011

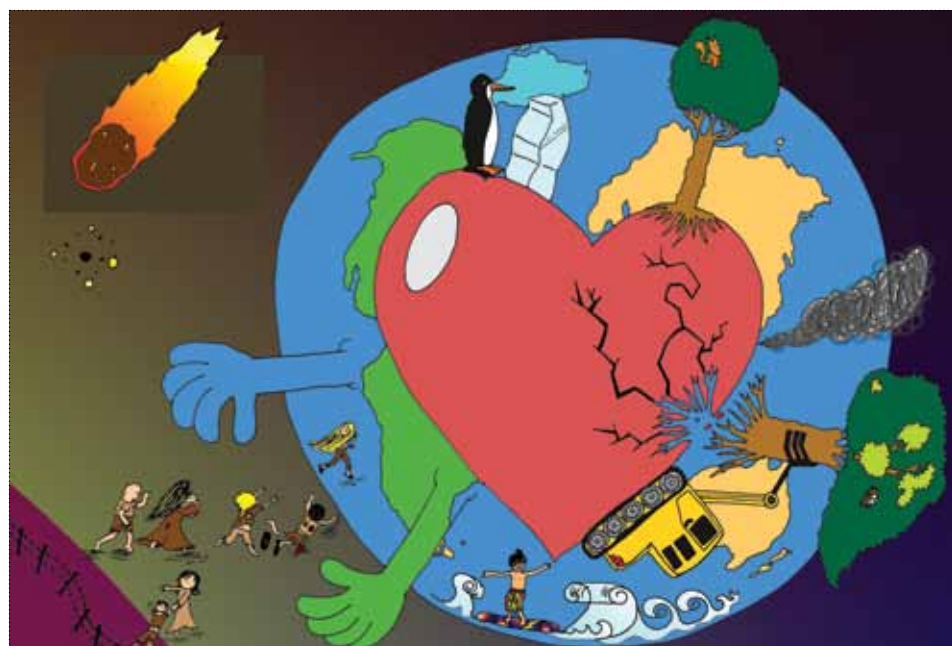
TMI KOŠAKI – NEKOČ IN DANES

V našem glasilu smo ob različnih priložnostih objavili kakšno primerjalno fotografijo na večno hvaležno temo staro – novo. Tokrat predstavljamo zanimiv in zelo redek posnetek dela Košakov iz leta 1929 in današnjo fotografijo tega področja. Vidimo, da se je ta predel uradno imenoval Lajtersberg (pri Mariboru). V prvem planu izstopa največja stavba, ki stoji

še danes na Šentiljski c. 35. Leta 1912 je Herman Wögerer mlajši kupil to nepremičnino, v kateri je bil pomemben industrijski mesno predelovalni obrat. Že po desetih letih poslovanja je tovarna izvažala svoje izdelke v Kairo, Carigrad, Varšavo, London in Gradec. Danes je tu obrat TMI Košaki Maribor, predvidoma pa ga bodo čez dve leti ukiniteli, ker ni prostor-

skih možnosti za nadaljnjo širitev. Med drugim so največji slovenski proizvajalec znanih kranjskih klobas. Sredi drugega leta bodo praznovali svojo 140-letnico. Lastnik starega in novega posnetka je naš uredniški sodelavec Smiljan PUŠENJAK, ki bo oba objavil tudi v svojem novem koledarju Maribor nekoč in danes, ki ga izdaja že 17 let. Uredništvo

Maiken ZUPANČIČ DANKO, 5. razred, OŠ bratov Polančičev

*SREČNO NOVO
LETO 2012!*

*Na svetu si, da gledaš sonce,
na svetu si, da greš za soncem,
na svetu si, da sam si sonce –
in da s sveta odganjaš – sence.*

(Tone Pavček)

► **UVODNIK**

Predsednik Mestne četrti Ivan Cankar
Ivan CELCER

Leto 2011 se bliža h koncu in pred vami je 17. številka Glasila Mestne četrti Ivan Cankar, končno celotna v barvnem tisku. V njem želimo predstaviti dogodke in dejavnosti, ki so letos potekale na področju naše MČ.

Svet MČ Ivan Cankar deluje volontersko. Iz proračuna Mestne občine Maribor sicer dobivamo denarna sredstva, s katerimi skušamo izpolniti želje naših krajanov. Ker pa je naša četrt sestavljena iz sedmih nekdanjih krajevnih skupnosti, od katerih so tri primestne, so potrebe večje kot v strnjem delu mesta, in sredstev nikoli ni dovolj.

Svet MČ se trudi kljub različnim političnim opredelitvam (pogledom) delovati enovito in skladno, kar nam tudi dobro uspeva. Razen stalne sestave sveta delujejo še odbori in komisije, ki svoje delo opravljajo prizadevno in strokovno, zlasti komisija za komunalne zadeve. Navedene so v posebnem članku. Žal pa zaradi pomanjkanja sredstev vseh načrtov ne moremo realizirati. Letos smo nekaj projektov rešili, nekaj jih še poteka, stalno pa moramo »gnjaviti« odgovorne, če hočemo doseči svoje cilje.

Naša MČ razpolaga s tremi objekti nekdanjih krajevnih skupnosti, v katerih se vršijo različne družabne dejavnosti. Del teh prostorov pa oddajamo tudi v najem in za to dobivamo mesečno najemnino. S tem denarjem plansko obnavljamo te objekte kot dobri gospodarji. Prostore nekdanje KS Krčevina v Šubičevi ulici smo ponovno namenili druženju in kulturnim prireditvam, saj želimo, da bi se v njih dogajalo čim več, kar pa je odvisno tudi od krajanov. Moramo se zavedati, da je organiziranje družabnega življenja naloga nas samih. Tako bomo izboljšali medsebojne odnose v vsakdanjem življenju. To se namreč ne odvija samo v službi in med štirimi stenami doma, temveč tudi v kraju, kjer prebivamo in se srečujemo. Sami moramo skrbeti za dobre sosedske in boljše medsebojne odnose. Tako bomo skupaj dosegli več za svojo lastno dobrobit.

Namenoma v tem uvodniku nisem poudarjal posameznih dogodkov, ki so bili realizirani v preteklem letu. Te boste ocenili občani sami in tisti, ki so k temu pripomogli.

Za konec želim vsem vesel božič in zdravo, srečno in uspehov polno leto 2012.

Odbori in komisije

► **Rosvita VINDIŠ**

Odbori in komisije so delovna telesa sveta mestne četrti, ki v okviru svojega področja dela obravnavajo zadeve iz pristojnosti sveta mestne četrti in dajejo svetu mnenja, pobude in predloge. Po potrebi lahko svet mestne četrti ustanovi še druge odbore in komisije kot svoja stalna ali začasna telesa.

Svet mestne četrti v novi sestavi je na svoji 2. redni seji 18. januarja 2011 za mandatno obdobje 2010–2014 imenoval nove članice in članice v naslednje odbore in komisije:

NADZORNI ODBOR:

Predsednica: Zlatka TULJAK

Podpredsednica: Štefka GOVEDIČ

Člani: Srečko MEDVED, Ivan AJTNIK in Marjan VRANIČAR

VARNOSTNI KOLEGIJ:

Predsednik: Ivan CELCER

Podpredsednik: Vladimir PRAVDIČ

Člani: Bogdan BRAČIČ – Policijska postaja Maribor I, Silvo KOREN – Policijska postaja Maribor I in Branko AŠIČ – Medobčinski inšpektorat

ODBOR ZA GOSPODARJENJE, FINANCE IN PREMOŽENJSKO PRAVNE ZADEVE:

Predsednik: Boris ROŽMAN

Podpredsednik: Vladimir PRAVDIČ

Člani: Nataša TUŠEK, Kaja MEDVED in Anton HORVAT

Terenska seja sveta

► **Rosvita VINDIŠ, Foto: Smiljan PUŠENJAK**

Mestna četrt Ivan Cankar je ena večjih mestnih četrti Mestne občine Maribor. Nastala je leta 1997 z združitvijo sedmih nekdanjih krajevnih skupnosti: Anton Aškerc, Boris Kidrič, Ivan Cankar, Heroj Tone Tomšič, Krčevina, Počehova, Košaki.

Z namenom, da bi nove članice in člani sveta MČ bolje spoznali to veliko in po konfiguraciji raznoliko področje, so 4. redno sejo 17. maja 2011 opravili na terenu. Povabili so tudi vse predsednike(ce) odborov in komisij, ki delujejo v naši MČ.

Obhod po terenu se je pričel pred objektom v Šubičevi ulici 11 (nekdanja KS Krčevina). Kratke opis, delovanje nekdanje krajevne skupnosti in zgodovino tega območja sta podala člana sveta Kaja MEDVED in Branko ŠTANCER. Sledil je ogled doma krajanov.

Pot so nadaljevali po centru MČ in se ustavili na sprehajalni poti na Piramido. Podpredsednik sveta Vladimir PRAVDIČ in tajnica Rosvita VINDIŠ sta govorila o nekdanjih štirih krajevnih skupnostih (Anton Aškerc, Boris Ki-

MČ Ivan Cankar

KOMISIJA ZA KOMUNALNE ZADEVE:

Predsednik: Branko ŠTANCER

Podpredsednik: Aleš BOGOVIČ

Člani: Jožef JEVŠENAK, Edvin ŠTELCAR in Matej ŽMAVC

KOMISIJA ZA SOCIALNO SKRBSTVO IN SOCIALNO ZDRAVSTVENO VARSTVO:

Predsednica: Mirjam KUKOVEC ŠTAMBERGER

Podpredsednica: Helena MLEKUŽ

Članice: Štefanija GROS, Marija VALH in Berta PODKRIŽNIK

KOMISIJA ZA INFORMIRANJE:

Predsednica: Nataša TUŠEK

Podpredsednica: Jana PESERL

Člani: Smiljan PUŠENJAK, Majda BLAGŠIČ in Milko LEDINEK

KOMISIJA ZA PORAVNAVO SPOROV:

Predsednik: Zvonko LUČEV

Podpredsednica: Mirjam KUKOVEC ŠTAMBERGER

Člani: Lucija ADLEŠIČ, Mirko VRBNJAK, Rajko GOLOB in Rajmund DREVENŠEK

KOMISIJA ZA KULTURO:

Predsednica: Barbara KOLARIČ

Podpredsednik: Aleš ŽIVANOVIČ

Člani: Milko LEDINEK, Ema KRABONJA, Rozika ŠTANDEKER, Cirila ŠPUR ZAKERŠNIK in Mirka MLAKAR (imenovana kot novi – nadomestni član na 6. redni seji sveta MČ 27. oktobra 2011 namesto pokojnega Jožefa KAUČIČA).

Zimska služba - kaj morate vedeti

► Rosvita VINDIŠ

► POKLIČITE

Ne bo odveč, da vas ponovno spomnimo na to, koga je potrebno poklicati, kadar zimska služba (izvajajo jo NIGRAD Maribor in Cestno podjetje Ptuj z njihovimi kooperanti) svojega dela ne bo opravila, kot je bilo, na podlagi pripravljenih planov za sezono 2011/2012, dogovorjeno.

- Najprej pokličite dežurno zimsko službo pri NIGRADU – tel. št. 45 00 385 ali 45 00 300. Klicati morate večkrat in biti zelo vztrajni!
- V kolikor ne boste uspešni, ali se vam bo zdelo, da po klicu dežurne službe delo predolgo ni opravljeno, se lahko neposredno obrnete na g. Antona GMEINERJA – tel. št. 45 00 313 ali na GSM 041 775 970. Pri Nigradu je zadolžen za izvajanje zimske službe.
- Naslednji, ki lahko vpliva, da bodo aktivnosti zimske službe tekle tako, kot je potrebno, je g. Tomislav REBERNIK (pri Uradu za komunalno, promet, okolje in prostor – sektor za komunalno in promet – prav tako zadolžen za izvajanje zimske službe). Pokličete ga lahko na GSM 041 376 243.
- Za vsemi navedenimi ima največ možnosti, da doseže pluzženje cest v razumnem času, g. Branko AŠIČ – inšpektor pri Medobčinskem inšpektoratu. Dosegljiv je na tel. št. 2201 515 oz. na GSM 041 787 107.
- Če vse to ne bo zaleгло, pokličite še na sedež mestne četrti tel. št. 251 46 69 oz. na GSM 031 410 952. Pomagali bomo, kolikor bo v naši moči.

MČ Ivan Cankar

Počehovčani so članom sveta pripravili tudi krajši kulturni program

drič, Ivan Cankar in Heroj Tone Tomšič) ter članom sveta predstavila problematiko, s katero se

srečujejo krajan v tem delu MČ. Naslednji postanek je bil v Domu krajanov Počehova. Po ogle-

du doma so se odpravili na Počehovski hrib, od koder se razprostira čudovit razgled po celotni dolini Počehove. Z zgodovi-

no, delovanjem nekdanje KS in problematiko na tem terenu jih je seznanil član sveta Jožef JEVŠENAK.

Na koncu so se odpravili na območje Košakov in si ogledali dom krajanov, kjer jim je zgodovino, značilnosti in probleme tega področja razložil predsednik sveta Ivan CELCER.

Sejo so zaključili pri predsedniku sveta na Stolnem vrhu. Skupna ugotovitev je bila, da je naša MČ raznolika in čudovita. Potrudili se bodo v svojem mandatu zanjono ter krajan narediti čim več oziroma kar bo v njihovi moči.

KRAJANI KRČEVINE – PONOVRNO DOMA

► Rosvita VINDIŠ
Foto: Jana PESERL

Ob nastanku mestne četrti Ivan Cankar, katere del je postala tudi nekdanja KS Krčevina, so njeni krajanji ostali brez svojega doma, v katerem so do takrat potekale njihove aktivnosti in na katere imajo lepe spomine.

Mestna četrt je bila v tistem času primorana oddati celoten dom v najem, saj drugače ni mogla zagotoviti rednega vzdrževanja stavbe. Posledica tega je bila, da smo morali prestaviti tudi volišče (v podružnično šolo Košaki). Dejavnosti krajanov so zamrle in tekom let zanje tudi ni bilo več zanimanja.

Naj se v dom vrne življenje

Dvorana doma je »pokala po šivih«

Zapel je tudi zborček Slomškov glasek iz naše MČ

Življenje ubira svoja pota in naneslo je, da je dosedanji najemnik odpovedal najem dela prostorov doma – del, v katerem je nekoč delovala KS Krčevina.

Sedanje vodstvo mestne četrti se je odločilo, da teh prostorov ne bo več oddalo v najem, ampak jih bo ponovno namenilo za aktivnosti krajanov mestne četrti, predvsem iz Krčevine. Na seji sveta so dom poimenovali »Dom krajanov Krčevina« in kmalu za tem tudi obesili tablo s tem napisom.

Želja članov sveta je, da bi v njem ponovno zaživele aktivnosti, kot so nekoč že bile oziroma tiste, za katere bodo krajanji sami izrazili interes (krožki, telovadba, razstave, aktivnosti in prireditve za mlade in najmlajše ...). Vse to bo lahko zaživel le s pomočjo krajanov, ki bodo pripravljene za to kaj narediti in nameniti svoj prosti čas. V mestni četrti bomo poskrbeli, da bodo te aktivnosti lahko uresničevali.

Za začetek, da prebijemo led, smo 15. novembra že organizirali prireditev za starejše občane (glej fotografiji) in 22. novembra predavanje s področja prometne varnosti. VOLITEV 4. decembra se bodo krajanji tudi že lahko udeležili na tem naslovu. Volišče smo končno uspeli vrniti tja, kamor spada.

Pričeli smo tudi z obnovo prostorov. Najprej smo uredili priklon na zemeljski plin ter zamenjali okna in vrata. V lanskem letu smo obnovili streho in žlebove. Veliko je potrebno še postoriti. Z deli bomo nadaljevali v naslednjem letu.

KRAJANI KRČEVINE! Ponovno imate priložnost, da uresničujete svoje želje in interese z aktivnostmi v svojem kraju! Prostorji so na razpolago, na vas pa je, koliko življenja jim boste vdihnili. Na mestni četrti vas pričakujemo in veseli bomo, če se bo v dom krajanov vrnilo življenje, kot je v njem nekoč že bilo.

ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NOB MARIBOR

Združitev krajevnih organizacij Anton Aškerc In Ivan Cankar

► Milko LEDINEK

Krajevni organizaciji Anton Aškerc in Ivan Cankar sta 17. marca 2011 v prostorih OŠ bratov Polančičev izvedli združitevno volilno skupščino. Žal je bila udeležba skromna, saj je bilo prisotnih le 21 od skupno 126 članov. 25 članov se je opravičilo, nekaj jih je v domovih za starostnike, mnogi pa se skupščine niso udeležili zaradi starosti ali zdravstvenih problemov.

S sklepi so sprejeli pomembne odločitve. Obe organizaciji

se združita pod novim imenom KO ZB za vrednote NOB Ivan Cankar. Združijo se tudi denarna sredstva. Razrešili so oba dotedanja odbora in izvolili novega. Predsednik je postal Albin VERNIK, podpredsednik Milko LEDINEK in tajnica Marija VERNIK. Člani novega odbora pa so: Peter GOVEDIČ, Štefka GOVEDIČ, Franc GROBLER, Vida HAVC, Katica KERKEZ, Zoran LUKŠIČ, Jana PESERL in Vladimir PRAVDIČ. Za častna člana sta bila imenovana Karel HORVAT in

Janez MULEJ. Na skupščini sta bila prisotna tudi predsednik sveta MČ Ivan Cankar Ivan CELCER in podpredsednica ZB za vrednote NOB Maribor Malčka KOVAČIČ, ki sta pozdravila navzoče in združeni organizaciji zaželela veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Predsednik Albin VERNIK je za člane in vse zainteresirane dosegljiv na tel. št. 041/ 588 813 ali 02/ 251 57 60.

Krajevna organizacija Košaki

► Mirjam KUKOVEC
ŠTAMBERGER

Združenje borcev za vrednote NOB Maribor Krajevne organizacije Košaki, ki vključuje tudi člane iz Počehove in Krčevine, šteje 107 članov.

Njegov predsednik je Ludvik PREBIL, podpredsednik pa Boris ROŽMAN. Člani upravnega odbora so: Marija LORBEK, Anton LEBER, Štefka GROS, Jože JEVŠENAK in Mirjam KUKO-

VEC ŠTAMBERGER. Člani nadzornega odbora so: Jožica ČAJIČ, Milica ZUPANC in Miroslav KUZMIČ.

Članarina za člane ZZB NOB Slovenije za leto 2011 je enotna in znaša 10 EUR. Za člane, ki imajo minimalne dohodke oz. niso zaposleni in nimajo dohodka, je članarina simbolna 1 EUR.

Člani upravnega odbora se srečujejo na sejah vsak prvi po-

nedeljek v mesecu med 17. in 18. uro v prostorih Doma krajanov Počehova. Namen združenja je ohranjanje resnice o narodnoosvobodilnem boju ter z novimi močmi okrepljeno aktivno širjenje zgodovinske resnice o času in ljudeh, ki so postavili tudi temelje slovenske samostojnosti, saj brez zmagovitega osvobodilnega boja tudi samostojne Slovenije ne bi bilo.

Vse manj je naših bork in bor-

cev, saj leta tečejo in tako se v naši organizaciji trudimo članstvo pomladiti z vključevanjem mlajših somišljenikov.

To uresničujemo z različnimi srečanji:

- mesečna srečanja v Domu krajanov Počehova vsak prvi ponedeljek v mesecu,
- organiziranje izletov z avtobusom v bližnje kraje,
- srečanja bork in borcev, starih nad 80 let, s pogostitvijo itd.

Dobro sodelujemo z Mestno četrtjo Ivan Cankar, s Turističnim društvom Počehova, z Osnovno šolo Franca Rozmana Staneta in njeno podružnico Košaki ter različnimi drugimi društvi.

Informacije so na voljo vsak prvi ponedeljek v mesecu od 17. do 18. ure na tel. št. 02/250 11 11 ali 051/347 902.

KOLOFON

Glasiilo izdaja
Mestna četrt Ivan Cankar
Partizanska c. 1,
2000 MARIBOR
Tel.: 02/251 46 69,
fax: 02/251 12 95,
GSM: 031 410 952

Elektronski naslov:
mc.icankar@maribor.si

Naklada: 3650 izvodov

Uredniški odbor:
Jana PESERL –
odgovorna urednica,

Nataša TUŠEK,
Majda BLAGŠIČ,
Milko LEDINEK,
Smiljan PUŠENJAK

Lektoriranje: Jana PESERL

Priprava in tisk:
VACCONDA d.o.o.,
Lackova c. 54, 2000 Maribor

Vsa gospodinjstva v Mestni četrti Ivan Cankar dobijo glasilo brezplačno na dom.

AKTUALNO

Galerija Artdidakta

► **Nataša TUŠEK**
Foto: Jana PESERL

Od oktobra 2009 je na Razlagovi ulici 23 v Mariboru odprta galerija Artdidakta, ki pa ni samo galerija, temveč v njej lastnica Jasmina GRANDUČ združuje veliko zanimivih aktivnosti. V galeriji lahko tako najamete prostor za razstavo lastnih del, priredate literarne večere ali knjižne dogodke, lahko celo najamete grafično stiskalnico. Predvsem pa se v galeriji opravlja pedagoško delo z vodenjem likovnih tečajev, v katere se lahko vpišejo vsi: mladi in stari, tisti z likovnim predznanjem ali brez njega. S pomočjo učiteljice Jasmine, ki se prilagodi prav vsakemu posamezni-

ku, se boste slikanja in risanja naučili vsi. V skupini je največ sedem oseb, zato je odnos pristen in prijateljski, posebno doživetje pa predstavlja razstava izdelkov, ki so nastali v času obiskovanja likovnega tečaja.

Jasmina GRANDUČ je z otvoritvijo Artdidakte dala možnost mnogim ljubiteljem umetnosti, ki po izobrazbi niso akademski umetnik, da razstavijo svoja dela in se predstavijo širšemu krogu ljudi. Pri najemu prostora in organizaciji razstave veliko dela in odgovornosti prevzame ga. GRANDUČ, ki poskrbi tudi za reklamo.

V galeriji pa si lahko ogledate tudi njena lastna dela. Že v času študija jo je posebej pritegnila

la slikarska tehnika olje-platno. Očarali so jo veliki slikarski mojstri preteklosti in nastajale so prve replike njihovih del, še posebej je čutili vpliv velikega italijanskega slikarja Michelangela Merisi da Caravaggia, čigar reprodukcija dela Fant s košaro sadja krasi tudi steno galerije Artdidakta.

Ljuba ji je tudi grafika, ki zahteva veliko potrpežljivosti in natančnosti, posebno kadar upodab-

lja motive starih mestnih vedut Maribora, Ptuja, Ormoža, prav tako pa so ji ljubi tudi motivi današnjosti.

Raznovrstnost razstav in dogajanj v galeriji Artdidakta bo zadovoljila tudi najbolj zahtevne oči in dušo. Informacije o dogodkih in delovnem času galerije lahko poiščete tudi na spletni strani www.artdidakta.si, ali pa se enostavno oglasite na Razlagovi ulici 23 v Mariboru.

Mavrični dnevi v Zdravilni čajnici

► **Smiljan PUŠENJAK**

O čajnici, v Domu krajanov Košaki, V zavoju 40 b, ki uspešno deluje že dve leti, smo obširno pisali v lanski številki glasila. Je nekaj posebnega, kot so širokopotezni načrti njenega vodje Francija PETRIČA, predsednika Kluba srečnih. Že ime samo je dovolj zgovorno. 8. oktobra so pripravili posebno prireditev pod imenom MAVRIČNI DAN. Gre za srečanje vseh generacij, popetstveno s predavanji, predvsem s področja duhovnosti, glasbo, delavnicami za odrasle in otroke, degusta-

cijami, animacijami in predstavami. Na stojnicah pa ponujajo alternativna zdravila, zdravilne čaje, vegetarijanske specialitete in zdravo hrano. V vabilu so podčrtali stavek, da je za krajane MČ Ivan Cankar udeležba brezplačna. **10. decembra bodo MAVRIČNI DAN** ponovno organizirali in vse zainteresirane vabijo na prijetno druženje. V sklopu tega dne bo organizirano **zbiranje starega papirja v humanitarne namene** (izkupiček bo namenjen naši krajanki iz Košakov) in tudi krajši **brezplačni tečaj nordijske hoje** pod vodstvom Jurija LOVŠETA.

Okoli 120 m dolga, domiselno pobarvana ograja, ni v okras samo vrtcu, ampak vsej okolici

Polepšana zunanost

► **Smiljan PUŠENJAK**

V košaški enoti Vrtca Borisa Pečeta, v Krčevinski ulici, je zaposlenih 8 strokovno usposobljenih vzgojiteljev. V štirih oddelkih imajo od 6. do 16. ure dnevno v oskrbi 76 malčkov. Skrbijo za duhovno in telesno rast otrok, ki nato vse naučeno uporabljajo doma. Posebno pozornost posvečajo tudi okolici in tako smo poleti kar ne-

kaj dni videvali na delu mlajše in starejše »ulične pleskarje«, kako v štirih barvah prekrivajo dele sive, neugledne betonske ograje okoli vrtca. O tem nam je vodja tega oddelka Jožica LOBNIK povedala: »Ja, za to pleskarско delo smo pritegnili prostovoljce, ki pa so se jim pridružili tudi starši naših varovancev. Mi smo nabavili ves potreben material in skupen uspeh je tu.«

Za vsakega se najde kaj zanimivega

OLGA POTOČNIK – naša krajanka je najstarejša občanka

► Smiljan PUŠENJAK

Zelo ponosni smo na našo krajanko Olgo POTOČNIK, prijazno sosedo z Meljske ceste 3, ko smo tam še skupaj praznovali njeno 100-letnico. Nato se je »preselila« v Dom Danice Vogrinec, enota Tabor, kjer smo vsak njen rojstni dan »zalili«. Seveda z Olgo. Tako je bilo tudi letos za njeno 105-letnico in pripravljamo se že na naslednjo, ki bo v začetku prihodnjega leta. V ta namen smo jo pred kratkim obiskali. Sporočamo, da je še kar dobrega

zdravja, da pri branju ne potrebuje očal in vas vse, ki jo poznate, in tudi ostale lepo pozdravlja. Naj prepisem še obvestilo, ki visi nad njenim ležiščem:

Spoštovani obiskovalci Olge Potočnik,

prosimo vas, da naši babici ne posredujete kakršnih koli žalostnih novic.

Hvala za razumevanje!

Vnukinja
Jarmila Hojs Potočnik

Za našo Olgo POTOČNIK, ki bo kmalu praznovala 106. rojstni dan, budno skrbijo v domu na Taboru. Ob njej sta Marija VOLMAJER (socialna delavka desno) in Jožica KREBS (levo)

Garažna hiša Union

► Smiljan PUŠENJAK

V prejšnji številki našega glasila smo poročali, da v naši soseski ne bo več Restavracije Center. Objavili smo tudi delovno-študijsko maketo nove pozidave na tem ozemlju. Letos to zgodbo nadaljujemo s svežimi informacijami »iz prve roke«, ki nam jih je posredoval predstavnik lastnika oz. direktor Komunaprojekta d.d. Marjan BASTIČ. Do konca tega leta bodo pozidali 13 m globo-

ko gradbeno jamo. To je prva faza, ki jo predstavlja 4-etažna garažna hiša s 308 podzemnimi garažnimi mesti. Ime je dobila po sosednji dvorani Union.

Zgornji plato garažne hiše bo v nivoju Prešernove ulice in bo obsegal 2.500 m². Na njem bo možno pripraviti npr. tržnico, drsališče, javne prireditve z malim odrom in podobno. V ta namen že iščejo upravljalca tega večnamenskega prostora.

Restavracija Center okoli 1960

(foto Jože KOLOŠA)

Od rušenja do novega objekta je minilo le pol leta

Računajo, da bi tako ostalo nekaj let oz. do gradnje druge faze. Ta je vezana na soglasje države oz. Univerze v Mariboru, kar bi potrebovali za izgradnjo dodatnih 120 parkirnih prostorov in drugega. Vse aktivnosti pa so povezane tudi s tem, da je bila Restavracija Center pod spomeniškim varstvom.

Za stanovalce v bližnji okolici je važno, da imajo sedaj priložnost priti do svojega garažnega mesta na dokaj ugoden način. Parkirni prostor bo namreč možno vzeti v najem in to še pred to zimo.

Cena mesečne najemnine bo neke okoli 80 evrov. Ne bo pa možno garažnega mesta kupiti, dokler ne bo objekt v celoti zgrajen.

Poudariti je treba še to, da bodo ob vstopu oz. izstopu na Prešernovi ulici namestili javne sanitarije.

Na Komunaprojektu so še povedali, da bo prve dni po odprtju možno brezplačno parkirati. Tako se ne bodo ponovili primeri, ko so se vozniki nekoč pripeljali iz Ulice kneza Koclja v novo garažno hišo TPC City, izhoda iz nje pa niso našli.

IN MEMORIAM

JOŽEF KAUČIČ (1943–2011)

► Milko LEDINEK

10. oktobra smo se poslovili od našega sokrajana, gospoda Jožefa KAUČIČA. Njegova življenjska pot ni bila posejana z rožicami. Rodil se je 9. marca 1943 v Radgoni mami Antoniji in očetu Francu. V družini je bilo šest otrok in ko je bilo Jožefu 12 let, jim je umrla mati. Zapustil je dom in se s službenjem pri raznih gospodarjih boril za svoje preživetje. V otroštvu ni uspel končati osnovne šole, a jo je kasneje opravil in zaključil trgovsko šolo. Prvo delovno mesto je dobil v

Kolonialah, kjer je služboval trinajst let. Tam je spoznal svojo ženo Zofko. Februarja 1966 sta se poročila, decembra 1967 pa se jima je rodila hčerka Silva. Ko sta se poročila, sta se tudi odločila, da se bosta za stalno naselila v Košakah. Kupila sta parcelo, začela zidati in se leta 1972 preselila v novi dom. 16 let je nato služboval v Petrolu, leta 1994 pa se je moral zaradi zdravstvenih težav invalidsko upokojiti. Letos avgusta je moral zaradi težav z zdravjem v bolnišnico, kjer je njegovo plemenito srce 5. oktobra omagalo. Poseben dose-

žek njegovega življenja je bila ustanovitev župnije in gradnja župnijske cerkve v Košakah, pri čemer je tesno sodeloval s patronom Francijem Pivcem, ki je žal prezgodaj izdihnil v njegovih rokah pri Jožefu doma. Jožef je v nekdanji krajevni skupnosti Košaki pričel aktivno delovati, ko je bila postavljena nova zgradba, današnji Dom krajanov Košaki. 9. 12. 1999 je s sklepom takratnega sveta MČ uradno postal njegov oskrbnik. Za dom je skrbel tako požrtvovalno, kot da je njegov. V MČ Ivan Cankar je bil član komisije za kulturo in je

sodeloval pri organizaciji vseh prireditev, ki so bile namenjene krajanom in tudi po njegovi za- slugi dobro obiskane.

Pogrešali ga bomo člani komisi- je za kulturo, mnogi prijatelji in znanci, predvsem pa nam bodo ostale v spominu njegove majh- ne pozornosti, s katerimi je znal ljudem polepšati dan.

Praznovanje 135-letnice rojstva Ivana Cankarja

► Milko LEDINEK, Foto: Smiljan PUŠENJAK

V četrtek, 12. maja 2011, je naša mestna četrt v avli OŠ bratov Polančičev pripravila proslavo v počastitev 135-letnice rojstva Ivana Cankarja (rodil se je 10. maja 1876). V kulturnem programu so sodelovali učenci OŠ Franca Rozmana Staneta in OŠ bratov Polančičev ter Rosvita ŠVAJGER in Darko HEDERIH. Uvodoma je bilo nekaj besed posvečenih Ivanu Cankarju, ki je v svojih najstniških letih podpisoval objavljene tekste z različnimi psevdonimi. Eden od mnogih je bil tudi Prepiračev, s katerim se je podpisal pod v Vrtcu objavljeno pesem Pes, maček in miši. Pesem je zaradi kritike sodstva aktualna še danes in smo jo na prireditvi slišali.

V nadaljevanju programa so nastopile učenke OŠ Franca Rozmana Staneta. Julija KOLETNIK je prebrala humoresko To, kar imajo drugi, ki jo je napisala Mojca LEGVART, Teja GRJOVIČ je prebrala svoje besedilo Miši v hiši, v dvogovoru pa sta Sofija BUJAGIČ in Leja URANKAR GABRC interpretirali poglavje iz devetošolskega leksikona Tipi učencev. Matej MUZEK, učenec OŠ bratov Polančičev je s klavirskima skladbama Mali črnc in Flamenko poskrbel za glasbeno sprostitev. Sledila je predstavitev magistra Darka HEDERIHA, ki je kot šolski psiholog svetovalec na tej OŠ. Izdal je že preko 10 knjig, od katerih je večina namenjenih mladini, zlasti ugankarstvu za kvize (Male sive celice in druge). Pri izdajanju je bil njegov družabnik gospod Marjan ŠKVORC.

Hederihova literatura za odrasle pa je humorna, npr. Osnovna šola Kurja vas, Kako pretentati osebno tehniko, Bogdan je imel prav, Svoj klavir pa menda že poznam. Zadnjo je prisotnim prebrala Brigita SMOGAVEC, ravnateljica OŠ bratov Polančičev.

Tekstu o klavirju je sledila klavirska skladba Valček, ki jo je odigrala Maša PREDIN. Nadaljevali so učenci OŠ bratov Polančičev. Jan ŠARKEZI je prebral ljudsko pesem Samotna reka, Rene KAPEL odlomek iz povesti Toneta Partljiča Hotel sem prijeti sonce, učenki Špela BREZOČNIK in Sanja MARKOVIČ pa sta brali hudomušne pesmice Boruta Gombača iz knjige Prostorček in Minutka.

Pesnica Rosvita ŠVAJGER je prebrala tri svoje pesmi. Sledil je glasbeni intermezzo, za katerega je poskrbel Rene KAPEL s skladbo Apologize. Prisluhnili smo še eni humoreski Darka HEDERIHA z naslovom Rumena majica, ki jo je prebral povezovalc programa Milko LEDINEK.

Po končani prireditvi so se vsi prisotni zadržali še ob prigrizku, pijači in sproščenem klepetu.

PREDSTAVLJAMO VAM

Spominski in umetniški pomniki v naši mestni četrti

2. del

► Besedilo: Majda BLAGŠIČ, Jana PESERL; Foto: Marjan VRANIČAR, Jana PESERL

Na severnem delu parka ob Kopitarjevi ulici stoji betonska stebrasta plastika *Forme vive*, ki jo je leta 1967 izdelal italijanski umetnik Tiné Lino.

Tine Lino (1932, Florida, Italija) je diplomiral v Sirakuzi, Firencah in Milanu. Njegove skulpture so metafore, ki izvirajo iz globlin psihe in pri njihovem nastajanju le redko posreduje intelekt. Znani kritik je zanj rekel, da je topograf Magne Grecie (Velike Grčije), saj njegova dela spominjajo na antične primerke vzhodnjaške arhaičnosti, ki odsevajo v sredozemskih obrežjih.

Je kompleksen umetnik, kipar in slikar. V njegovih delih sta vidni hkrati preteklost in prihodnost, obe na sodoben način. Je eden redkih kiparjev – vizionarjev.

Prešernova ulica 12

Na pročelju stanovanjskega bloka Jemčev vrt je na fasadi *ATOMIUM*, kovinska skulptura *Forme vive* Janeza Boljke iz leta 1973.

Janez Boljka (1931, Subotica) je slovenski kipar, slikar in grafik. Diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, kjer je končal tudi podiplomski specialistični študij grafike in kiparstva. Izpopolnjeval se je v Evropi in na potovanjih po vsem svetu. Postal je poznan po železnem kiparskem ciklusu, na-

rejenem z varjenjem kovov odpadnega železa in starega orožja, ki je dobilo številne posnemovalce. Uveljavil se je z oblikovanjem kipov iz železa in aluminija, serijami malih plastik, kasneje se je posvečal živalskim podobam. Je tudi soavtor nacionalnih simbolov slovenskih evro kovancev. Živi in deluje v Ljubljani.

1966 je prejel nagrado Prešernovega sklada in 1988 Prešernovo nagrado za življenjsko delo.

Razlagova ulica 20

Na ploščadi pred Ekonomsko poslovno fakulteto (novi del) stoji *CVET*, železobetonska skulptura *Forme vive* iz leta 1983, delo Mojce Smerdu.

Kiparka Mojca Smerdu (1951, Ljubljana) je leta 1974 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je 1976 kon-

čala podiplomski študij kiparstva pri profesorju Dragu Tršarju. Živi in dela v Ljubljani. Pripravila je več kot deset samostojnih razstav, sodelovala na številnih skupinskih razstavah in bila uvrščena v reprezentančne izbore slovenske in jugoslovanske umetnosti v Sloveniji in tujini. Ustvarja na številnih likovnih kolonijah. Prejela je študentsko Prešernovo nagrado in Župančičevo nagrado mesta Ljubljana.

Kersnikova 11

Bronasta skulptura z naslovom *RAZMIŠLJUJOČA* stoji na zelenici pred stanovanjskim blokom in je delo Gabrijela Kolbiča iz leta 1968.

Partizanska 47

Na fasadi zgradbe, nad okni 4. nadstropja, je v sgrafitni tehniki predstavljeno likovno delo akademskega kiparja Gabrijela Kolbiča iz leta 1960. Izdelano je bilo za tedanjo Upravo cest, kasneje Cestno podjetje Maribor (nato je bila v stavbi Zavarovalnica Maribor, danes pa v njej deluje Zavod za turizem Maribor).

PREDSTAVLJAMO VAM

Gabrijel Kolbič (1913–1996)

Rodil se je v Velki v Slovenskih goricah, študiral na Umetnoobratni šoli v Pragi, nato na praški in zagrebški likovni akademiji. Že od mladih let je znan kot umetnik, ki je prepojen z avtohtono slovenjgoriško glino. Leta 1951 je pripravil prvo razstavo v mariborski umetnosti galeriji. Po tem so nastajala številna dela, sprva male plastike, kipi, kasneje se je podal na področje akvarela. Sodi med priljubljene mariborske likovne ustvarjalce v obdobju po II. svetovni vojni. Kot vsestranski umetnik, kipar, slikar, likovni pedagog in tudi pesnik je zapustil mesto in njegovi okolici neizbrisna subtilna, nostalgijo zbujača znamenja. S svojo avtonomno stopnjo izvirnosti si je Kolbič zagotovil mesto v širšem slovenskem kiparskem prostoru, s svojimi javnimi plastikami pa označuje domače mesto še danes. Za svoje delo je leta 1990 prejel Glazerjevo nagrado.

Razlagova ulica 14

Na ploščadi pred Ekonomsko-poslovno fakulteto (stari del) stoji MOST DO ČLOVEKA, betonska skulptura For-

me vive iz leta 1970, katere avtor je ameriški kipar Graves Bradford.

Graves Bradford

(1939–1998) se je rodil in odraščal v Dallasu (Texas). Leta 1958 se je preselil v New York, kjer je študiral na Fakulteti za likovno umetnost. Bil je kipar, pesnik in učitelj. Med leti 1969 in 1998 je poučeval na likovnih fakultetah v New Yorku in Madisonu. Njegovo kiparstvo je globoko povezano z zemljo, hkrati starodavno in sodobno. Pri številnih arheoloških odkritjih, kjer je pogosto sodeloval, je dobil navdih za svoja dela. Menil je, da je kamen prišel iz zemlje in s človekovim posredovanjem postal kiparstvo, da leži na tleh samo za vrnitev na Zemljo, po mnogih letih pa kip podleže teži, se vrne v svojo naravno obliko in ponovno postane eno z zemljo. Čeprav je najraje delal z dletom in s svinčnikom, pa je bil tudi pisatelj, saj je v številnih esejih prepletal misli o kiparstvu, kamnu, ustvarjalnem procesu in človeku. O svojem delu je izjavil: »Odločitev za kiparstvo je treba sprejeti kot mojo željo po celovitosti, priznanje moje identitete kot del zemlje in materialov, spopad med mojo no-

tranjo podobo o tem, kaj želim narediti, in aktualnostjo fizičnih materialov, dialog se začne, in rezultat tega dialoga je kiparsko delo«.

Spominske plošče

Aškerčeva 7

Spominska plošča na hiši, v kateri sta v letih 1941–1943 okupatorjeva varnostna policija in varnostna služba mučili ter obsojali pripadnike osvobodilnega boja. Ploščo je oblikoval mariborski arhitekt Rudi Zupan, 1976.

Cankarjeva ulica 8

Spominska plošča – relief v bronu – na fasadi stanovanjske hiše, je posvečena Gustavu Šilih, slovenskemu pedagogu, šolniku in pisatelju (1893–1961). Spominsko obeležje je pod geslom »Vse za vzgojo človeka« postavilo Pedagoško društvo Maribor leta 1971 in je delo akademskega kiparja Gabrijela Kolbiča.

Cankarjeva ulica 22

Spominska plošča na dvanadstropni hiši je posvečena delovanju OF v Mariboru (junija 1941 je bil v njej ustanovljen mestni odbor OF). Ploščo je oblikoval mariborski arhitekt Jaroslav Černigoj, 1955.

Kersnikova ulica 1

Spominska plošča na hiši, kjer je bilo v letih 1941–1942 zločinsko poveljstvo gestapa za Štajersko. V hiši so mučili borce in rodoljube. Ploščo je oblikoval mariborski arhitekt Vlado Emeršič, 1957.

Trg Borisa Kidriča 8

Spominska plošča na tridstropni stanovanjski hi-

PREDSTAVLJAMO VAM

ši iz leta 1910 je posvečena mariborskim organizatorjem NOB, ki so bili v njej 7. 8. 1941 aretirani (Slavko Šlander, Bojan Ilich, Slava Klavora, Bogdan Špindler) in je bila postavljena leta 1949.

Trg Borisa Kidriča 3

V avli Srednje ekonomske šole sta bili leta 1951 vzdani dve spominski plošči:

Spominska plošča padlim dijakom 1941–1945, ki so za svobodo žrtvovali svoja mlada ži-

vljenja: Slava Klavora, Konrad Iršič, Zdravko Čebular, Ljubo Vodeb, Metod Dekleva, Jože Čelofiga, Franc Hmelj, Ivan Pregrad in Drago Černe.

Spominska plošča z verzi Karla Destovnika Kajuha:

Zdaj veter raznaša besede njegove, prisluhni natanko, da čuješ glasove: Lepo je, veš, mama, lepo je živeti, toda, za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti!

Joga v prostorih doma krajanov Počehova

► Milko LEDINEK, Foto: Smiljan PUŠENJAK

Vsak četrtek se ob 19. uri v Domu krajanov Počehova zbere osem do deset prebivalc Počehove in posvetijo se vadbi joge, ko jo vodi Simona ORTHABER.

Kaj je joga?

V indijskih religijah je to splošna oznaka za asketske in meditativne tehnike. Dr. J. Stover Schmitt pravi: »Ženske se odlo-

čijo za jogo, ker želijo ohraniti močno in prožno telo, mladosten videz, dobro počutje ter se spopasti s stresom in težavami s hrbtenico. Tako lažje premagujejo vsakodnevne težave in obveznosti.«

Telesna vadba in duhovna disciplina /filozofija/ lahko vsakega posameznika, če se joge lo-

ti preudarno, previdno in predvsem pod ustreznim strokovnim vodstvom, postopoma privedeta do stanja, ki ga omenja dr. Schmitt. Tudi joga v Počehovi poteka pod strokovnim vodstvom. Simona ORTHABER, magistra ekonomskih in poslovnih ved, ki je trenutno brez redne zaposlitve, je namreč na enoletnem usposabljanju v Ljubljani

pridobila certifikat Evropske joga zveze za strokovno vaditeljico. Skupina deluje že eno leto. Starostne omejitve za udeležence ni, kar dokazuje skupina, v kateri so udeležence stare od 25 do 70 let. Vse tečajnice so ob prvem obisku dobile vprašalnik o zdravstvenem stanju, kar je vaditeljici v pomoč pri načrtovanju programa vaj.

Tečajnice v akciji

Joga ne zahteva velikih stroškov. Pomembno je, da imamo na sebi udobno oblačilo, vaje pa izvajamo na vadbene blazini. Tečaj je praviloma brezplačen, vendar tečajnice mesečno s prostovoljnimi prispevki nagradijo prizadevno in požrtvovalno vaditeljico. Veselijo se vsakotedskega srečanja, saj se ob vajah tudi nasmejijo, druženje pa popestrijo tudi s čajankami in praznovanji rojstnih dni. Simona ORTHABER načrtuje oblikovanje še ene skupine, v katero vabi zainteresirane krajanke MČ Ivan Cankar. Informacije lahko dobite na e-mailu: simmy.orthaber@uni-mb.si, ali pa se oglasite v četrtek ob 19. uri v Domu krajanov Počehova, Počehovska ul. 19.

PREDSTAVLJAMO VAM

Od pastirja do generalnega direktorja – Pričevanje o neki poti

► Majda **BLAGŠIČ**

Ludvik MERC razkriva svojo pestro življenjsko pot v knjigi, ki jo je izdal v samozaložbi pred štirimi leti, v starosti 85 let. Našega sokrajana smo obiskali na njegovem domu v Košaškem Dolu, kamor se je z družino preselil novembra 1981. Tudi njegova prejšnja domovanja so bila na območju naše sedanje mestne četrti.

Gospod Merc izhaja iz revne haloške družine, v kateri se je leta 1922 rodil kot peti od šestih otrok očetu zidarju in materi gospodinji. Ker so živeli v revščini in pomanjkanju, so starši za otroke želeli, da bi prišli do boljšega kruha, se izšolali in bolje živeli. Prvo učno mesto peka si je Ludvik poiskal kar sam. Obrtno šolo je končal pred drugo svetovno vojno. Med njo je bila njegova življenjska zgodba podobna usodi mnogih mladih slovenskih fantov, ki so bili vpoklicani v nemško vojsko. Težke preizkušnje, ki jih je doživljal na ruski fronti vse do Krime, so v mladem Ludviku pustile globoke sledi.

Povojni čas ga je označil za sovražnika in sumljivo osebo, čeprav je bil na nasprotni strani proti svoji volji. Velikokrat se je moral zagovarjati in vedno znova dokazova-

ti, da ni storil ničesar takega, kar so mu hoteli dokazati. Njegova volja do izobraževanja ni nikoli usahnila, kar je dokazala tudi njegova poklicna pot, ki ga je pripeljala do vodilnega mesta velikega podjetja. Z neizmerno voljo in željo po družinskem podjetju je po vojni najprej opravil mojstrski izpit iz pekovske in slaščičarske stroke. Vendar mu takratna družbena ureditev ni dovolila zasebne obrti. Z bratovo pomočjo je bil sprejet na Avtoprometno šolo v Ljubljani in postal poklicni voznik motornih vozil. A to delo je opravljal le kratek čas. Kariero je nadaljeval kot prometnik. Med tem je opravil tečaj in izpit za trgovskega poslovojdjo. Nato se je vpisal na nižjo gimnazijo, kar je bila njegova velika želja. Sošolec je bil poslovojdja v trgovini z avtomobilskimi deli in ponudil mu je delovno mesto. Ludvik je še prej opravil tudi poslovojdski izpit in tako ni bilo ovir za zaposlitev. Z veliko vnemo se je lotil dela v trgovini. Njegovo prizadevnost so opazili vodilni iz Ljubljane in mu kmalu ponudili poslovojdsko mesto.

Šolanje je nadaljeval na srednji ekonomski šoli. V tem času si je ustvaril družino, rodili sta se mu dve hčerki. V letu 1954 je na podlagi zakonskih določil s sodelavci ustanovil samostojno trgovsko podjetje Avtomaterial in kandidiral za direktorja. Po ustanovitvi Višje ekonomske komercialne šole v Mariboru leta 1963 je postal njen izredni slušatelj in leta 1965 diplomiral na zunanjetrgovinskem oddelku. Glede na napredek gospodarstva v državi se je pojavila potreba po izvozni dejavnosti. Podjetje je bilo med najuspešnejšimi v Mariboru in poslovanje so razši-

rili še na zunanjo trgovino. Rodilo se je podjetje Feromoto in kljub oviram je bil Ludvik Merc imenovan za direktorja. Pod njegovim vodstvom je podjetje organiziralo servisne službe, pridobivalo nove poslovne objekte, izboljšalo standard delavcem, razvijalo zunanjo trgovino in prevzelo zastopstvo za Liqui Moly in Viledo.

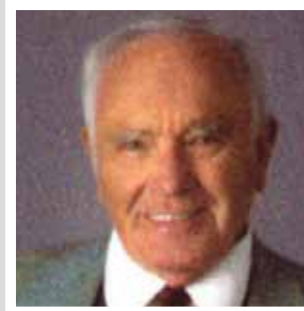
Na njegovi poti ni manjkalo ovir, priporov in sodnih procesov, a Ludvik Merc je vedno znova dokazal pravilnost svojega poslovanja in dela.

Sledila je pomembna odločitev, ki ga je leta 1966 pripeljala v konsignacijsko podjetje Cosmos. Poslovanje uspešnega podjetja je bilo včasih pod velikimi pritiski, ki pa so za Ludvika pomenili izziv in mu dajali še večjo moč in zagon, da je prišel do zelenega cilja.

Po desetih letih uspešnega in naporenega dela v podjetju Cosmos se je odločil za sodelovanje v ženi in obrti in stopil med uspešne zasebnike in v čas, ko se je lahko bolj posvetil družini, sebi in gradnji novega doma. Kot pravi sam, je bil to njegov najlepši del življenja. Žal pa so se nad družino po teh srečnih, uspešnih letih zgrnile boleznine in izgube ljubljenih oseb. Toda kljub temu Ludvik Merc ni izgubil vseh moči, z jekleno voljo premaguje posledice bolezni, razočaranja in žalost.

Gospod Merc, povejte nam prosim, kaj je bil glavni razlog, da ste se odločili opisati svoje življenje v knjižni obliki?

Po ženini smrti, ko sem ostal sam, hčerki pa sta že imeli svoji družini, sem imel veliko časa; veliko časa za razmišljanje o življenju, o dogodkih in odločil sem se svojo zgodbo opisati v knjigi.

Marsikdo razmišlja o svojem življenju, vendar ne premore moči, da bi naredil kaj podobnega. To je bila precej pogumna odločitev. Svojo zgodbo sta zelo natančno popisali. Ali ste pisali dnevnik?

Nikoli nisem bil polovičarski človek. Če sem sprejel kakšno odločitev, sem jo izpeljal. Tako je bilo tudi z odločitvijo o knjigi. Imam dober spomin. Med služenjem nemške vojske sem naskrivaj pisal dnevnik, a so mi ga ob prihodu iz ujetništva odvzeli. Kasneje sem si pomembne dogodke na kratko zabeležil v koledarju in potem ni bilo težko opisovati.

Kljub težkim trenutkom, padcem, razočaranjem ste se vedno dvignili, vedno ste našli izhod. Kakšno je bilo in je še vedno vaše življenjsko načelo?

Positivna energija in pozitivno mišljenje sta vzvoda, ki ne dovoljujeta pesimizma! To me je vedno pripeljalo v svetlobo. Zato še vedno živim, redno hodim na plavanje v Pristan, da razgibam telo. Vsakodnevno prebiram knjige, opazujem naravo. Ob meni je gospa Ana, ki je moja spremljevalka in družabnica, vsakodnevno poskrbi za gospodinjska opravila in red v hiši.

Veliko mi pomenijo obiski mojih hčerk in njunih družin. Posebno sem vesel uspehov dveh vnukov in vnukinje. Sem pa tudi že pradedek. Vse to me zelo osrečuje.

PREDSTAVLJAMO VAM

Glasbena družina Stergulec

► **Jana PESERL**

Na območju naše MČ živi več glasbenih družin. Stergulčevi stanejo v Košakah in vsi štirje so glasbeniki.

Oče Miran se je rodil leta 1961 v Mariboru, kjer je obiskoval OŠ Ivana Cankarja in pouk harmonike v glasbenem društvu »Krilato kolo«. Nato se je vpisal na Srednjo gradbeno šolo Borisa Kreigherja in leto kasneje pričel s poukom klasične kitare v društvu »KUD Jože Hermanko«, v dveh letih končal nižjo glasbeno šolo in se 1978. leta vpisal vzporedno na Srednjo glasbeno in baletno šolo v Mariboru. Pogosto je nastopal in se udeleževal tekmovanj, kjer je prejemal visoka priznanja. V tem času je ustanovil akustično glasbeno skupino »Skarabej«, s katero je uspešno izvajal avtorsko glasbo ter nastopal in snemal po Sloveniji, Hrvaški, Italiji in Avstriji.

Od 1979 do 1982 je bil vpisan na Pedagoško fakulteto v Mariboru, smer glasbena pedagogika, vendar zaradi drugih obveznosti študija ni končal. V tem obdobju je v gledališki skupini »Tespisov voz«, pod umetniškim vodstvom Tomaza Pandurja, sodeloval kot glasbenik in avtor glasbe v gledališki predstavi »Mrtvec pride po ljubi-

co«, avtorice Svetlane Makarovič. Leta 1984 se je redno zaposlil na SGBŠ Maribor. Njegovi učenci na tekmovanjih redno prejemajo nagrade in priznanja, sam pa se udeležuje številnih seminarjev za kitaro v Sloveniji.

Med leti 2004 in 2008 je bil vpisan kot izredni študent na Akademiji za glasbo v Ljubljani, oddelek kitara, in diplomiral pri prof. Tomažu Rajteriču.

Mama Darka je rojena leta 1963 v Mariboru. Na GŠ je zaključila harmoniko, klavir ter štiri razrede kitare. Po končani osnovni šoli se je vpisala na I. gimnazijo in SGBŠ Maribor. V drugem letniku se je dokončno odločila za študij glasbe in se prepisala samo na SGBŠ ter v šolskem letu 1981/82 opravila zaključni izpit na teoretskem oddelku. Šolanje je nadaljevala na Pedagoški akademiji v Mariboru, smer glasba, hkrati pa poučevala klavir na GŠ v Lenartu. V šolskem letu 1987/88 je opravila maturitetno diplomu iz klavirja ter se redno zaposlila na SGBŠ Maribor kot korepetitor baleta. V tem času se je poročila, urejala stanovanjske razmere in imela otroke, zato ni uspela končati študija.

V šolskem letu 1998/99 se je na PF odprla možnost izrednega študija, zato je nadaljevala na glasbeni pe-

dagogiki in leta 2003 diplomirala. Diplomsko nalogo Pedagoška vrednost zbirke Rimska cesta Andréja Hajduja je predstavila v sodelovanju s pedagogi klavirja, NOG in baleta SGBŠ Maribor na 4. Slovenskih klavirskih dnevih. Projekt je predstavljal novo vizijo medpredmetnih povezav ter bil s strani slovenskih klavirskih pedagogov lepo sprejet in tudi medijsko predstavljen na RTV Maribor.

Na SBŠ je korepetirala balet, sedaj pa poučuje klavir na GŠ. Sodeluje z osnovnimi šolami, pri izobraževanju Waldorfskih učiteljev, bila je vokalno-instrumentalna korepetitorica v mešanem pevskem zboru Vocalis.

Njeni učenci dosegajo na mednarodnih tekmovanjih lepe uspehe. Na 2. internacionalnem glasbenem tekmovanju v Trstu leta 2006 je prejela posebno diplomu za profesorje.

Leta 1987 se jima je rodila hčerka Tjaša. Končala je glasbeno šolo iz prečne flavte in klavirja ter baletno šolo. Odločila se je, da bo balet njen poklic in se vpisala na Umetniško gimnazijo, plesna smer.

Med šolanjem na BŠ in SBŠ je nastopala na produkcijah in predstavah baletne šole: leta 1997 je plesala v Prodajalni punčk; v Pepelki in Petru Panu; v baletnem večeru leta 2002 Valse iz baleta Trnjulčica. Leta 2004 se je udeležila mednarodnega baletnega tekmovanja v Italiji – Palmanovi in se uvrstila na 4. mesto. Sodelovala je v predstavah Skrivnosti Kavarné Pingvin in Otroške igre. V SNG Maribor se je v baletnem večeru 2004 predstavila z variacijo iz baleta La Cor-saire. V sezoni 2005/06 je plesala v Trnjulčici, 2006/07 pa v Labodjem jezeru. Udeležila se je tudi 7. tekmovanja mladih slovenskih baletnih plesalcev ter prejela priznanje.

Po končani SBŠ se je vpisala na Pedagoško fakulteto, smer razre-

dni pouk (študij baleta v Sloveniji še ni bil mogoč), v letu 2007/08 pa vzporedno vpisala izredni študij baleta na Višji baletni šoli v Ljubljani, kjer je diplomirala novembra 2009, julija 2011 pa še na PF, kjer nadaljuje podiplomski študij. Med študijem je vodila baletno skupino v privatni šoli Brioma v Mariboru, v letu 2007/08 glasbeno-baletne urice na Waldorfski šoli v Mariboru, v letih 2008/09 in 2009/10 pa poučevala balet na ZGŠ v samostanu sv. Petra in Pavla.

Trenutno poučuje balet na Glasbeni in baletni šoli Antona Martina Slomška, Glasbeni šoli Frana Koruna Koželjskega Velenje in Konservatoriju za glasbo in balet Maribor.

Mlajša hči Lana se je rodila 1990. Najprej je igrala violino, kasneje pa zaključila nižjo glasbeno šolo iz klavirja in harfe. Vpisala se je na Umetniško gimnazijo Maribor, teoretski oddelek. V šolskem letu 2006/07 je ob klavirju kot glavnem predmetu začela igrati oboo. Hitro je napredovala, veliko nastopala in se udeležila tekmovanja pihalcev v Srbiji – Požarevac, kjer je prejela 3. nagrado.

V šolskem letu 2008/09 je končala 4. letnik Umetniške gimnazije iz glasbenega stavka, klavirja in oboe ter opravila gimnazijsko maturo. Februarju 2009 je bila sprejeta na Univerzo za glasbo in upodabljalno umetnost v Gradcu in vpisala študija klavirja. V času šolanja na Umetniški gimnaziji je pomagala pri organizaciji umetniških večerov na šoli, prejela nagrado za izjemen napredek ter organizirala razstavo svojih likovnih del. Leta 2009 je prejela diplomu dr. Romana Klasinca za izjemne umetniške dosežke.

Na Univerzi za glasbo v Gradcu veliko nastopa, sama in v komorni zasedbi z akordeonistko Tjašo Čerič.

Od leve: Darka, Tjaša, Lana in Miran

VČERAJ, DANES, JUTRI

V čast ženam in materam

► **Barbara KOLARIČ**
Foto: **Smiljan PUŠENJAK**

V mesecu marcu smo člani kulturne sekcije pripravili in posvetili kulturni program in družjenje vsem ženam naše mestne četrti. 24. marca smo se v velikem številu zbrali v Domu krajanov Košaki. Uvodoma sem pozdravila vse navzoče in povabila na oder predsednika mestne četrti Ivan Cankar Ivana CELCERJA, ki je namenil nekaj prijaznih besed vsem ženam, materam, babicam, ki so se odzvale našemu povabilu. Sledil je kultur-

ni program, ki je tudi tokrat risal nasmeh na obraze naših žena, pa tudi kakšna solza je poiskala svojo pot in stekla po licu. Kot prvi se je predstavil izredno nadarjen mlad klarinetist Jan JUNGER, učenec 8. razreda klarineta pri prof. Damijanu Kolariču na Konservatoriju za glasbo in balet Maribor, ki je prav v tistem času opravil sprejemni izpit in osvojil na Mednarodnem tekmovanju mladih klarinetistov srebrno plaketo. Zaigral je etidi za klarinet št. 2 Karla Barmana. Z recitacijo pesmice se je predstavila Janova 6-letna sestra ZA-

LA, ki je ljubko razložila Kako raste mama. Sledil je nastop učence 7. razreda OŠ Franca Rozmana Staneta Klare KOLARIČ, ki je z nežnim zvokom violine predstavila stavek iz Koncerta za violino, avtorja Seitzza. Ker v Domu krajanov Počehova poteka že nekaj časa vadba JOGE, ki jo vodi Simona ORTHABER, smo ob njeni razlagi o pomenu joge in ob prijetno sproščujoči glasbi vsi zbrani naredili nekaj vaj ali ASAN, kot jih imenujejo vaditelji joge, ter se kar prijetno razgibali. Nik ODER, učenec 4. razreda OŠ Franca Rozmana Staneta – podružnice Košaki, je izbral pesem Franceta Prešerna, ki govori o pesnikovi ljubezni do domače vasi, O, Vrba. Tudi slovenska ljudska pesem ni mogla zaobiti teh, kot pravijo, najbolj opevanih tem vseh pesnikov, matere, ljubezni, domotožja in hrepenenja. Zato smo člani naše družine Klara, Damijan in jaz obudili nekaj lepih spominov ob pesmi N`maučez izaro. Učenka 5. razreda OŠ Franca Rozmana Staneta Teja

SVENŠEK, ki je prava mlada govorna umetnica, je predstavila Pesem o mami. V našo družbo smo tokrat povabili tudi mlade, ki jih združuje lepa pesem, otroško-mladinski zborček SLOMŠKOV GLASEK, ki deluje pod okriljem župnije Maribor-Košaki in je nastal na pobudo tukajšnjega župnika Igorja Ignacija NOVAKA. Zborček vodi mlada in vsestransko glasbeno nadarjena Franja SENČIČ. Zazveneli sta dve ubrani pesmi, Biseri sreče in Brez sonca cvetja ni. Pred koncertem sem še sama povedala pesem izpod svojega peresa, ki govori o hrepenenju mlade žene, ki si želi postati »mama«, z naslovom Moj srečen dan. Seveda pa naša prireditelj ne bi bila čisto »ta prava«, če se nam na koncu ne bi pridružil še mlad nadarjen harmonikar Ivan RAKOVIČ, ki je izvedel dve poskočni skladbi, nato pa z igranjem dopolnjeval prijetno druženje ob prigrizku in vsi prisotni smo se mu z velikim veseljem pridružili ob petju lepih slovenskih pesmi.

Zanimanje za vaje joge je bilo veliko

KLOPOTEC – zaščitnik in simbol vinogradov

► **Smiljan PUŠENJAK**

V začetku avgusta so člani turističnega društva v Počehovi že dvajsetič postavljali klopotec. Njihov predsednik Jože JEVŠENAK je v uvodu postregel z zanimivimi zgodovinskimi podatki – med drugim tudi o prvem vinogradniškem katastru na širšem mariborskem območju. Počehovo je že od nekdaj zaznamovalo vinogradništvo in temu primeren je bil tudi kulturni program, ki ga je povezoval iz Beltinca uvoženi domačin Jožek REŽONJA. Nastopile so Slomškove ljudske pevke Košaki – Počehova, recitatorica Mirjam KUKOVEC ŠTAMBERGER s pesmimi Majde Senica in drugi. Strokovni del postavitve je

suvereno vodil prekaljeni dolgoletni funkcionar in vinogradnik Boris ROŽMAN. Znani krajan in vinogradnik prleškega rodu HORVATOV Jakec je moral poročati o dosedanjem botrstvu oziroma skrbništvu nad tem klopotcem. Nato so postavili novega botra skrbnika, mladega Tomaža REMŠAKA, potomca znane počehovske vinogradniške družine Marinovih, ki poseduje tudi tretjo največjo starinsko prešo v Sloveniji. Kmalu jo bodo usposobili, da bo na ogled javnosti. Eno najvažnejših opravil je pripadlo Igorju NOVAKU, mlademu župniku iz Košakov, ki je najprej blagoslovil obe potomki najstarejše trte na svetu, kar je bilo lahko, težjo nalogo pa so mu postavljali nekateri, ki so ga

nagovarjali, naj poskrbi, da tod ne bo padala toča. Pomembno nalogo je imel tega dne tudi Jože PROTNER, podpredsednik Turistične zveze Slovenije in predsednik Štajerske turistične zveze, ki je s sodelavci podelil najzaslužnejšim krajanom priznanja za prizadevno de-

lo v turizmu. Zaključek prireditve je popestril ansambel Viničarji, ki redno prihaja na prireditve v Počehovo. Ljudje so se zabavali in plesali dolgo v noč.

Prisotni so bili veseli tudi srečelova, ki ga je organiziral Roman PERŠUH, saj so bile vse srečke dobitne.

Arheološka izkopavanja na gradu Gornji Maribor

► Andrej GULIČ

Že od lanskega leta z zanimanjem spremljamo na Piramidi prizadevanja arheologov, ki se trudijo odkriti ostaline našega najstarejšega gradu. Le malo ljudi se zaveda, da moramo iskati korenine Maribora ravno na Piramidi – na grajskem griču nad mestom, točno na prostoru, kjer je nekoč stal grad Gornji Maribor, po katerem je mesto dobilo prvotno funkcijo in ime.

Razvoj sodobnega Maribora je neizpodbitno vezan na posamezne dogodke, socialna gibanja in ljudi, ki so v našem mestu živeli in ga oblikovali. Pogosto zanemaren element v prostoru so arhitekturne in ostale oblike nepremične kulturne dediščine, ki so v določenem obdobju odigrale pomembno vlogo, danes pa nam nudijo širši vpogled v določen čas in občutek pripadnosti kontinuiteti mesta, kjer živimo. Rodovitna pokrajina in obramba Slovenskih Goric, Kozjaka in Pohor-

Pečatnik – odtis in original

ja, varno prečkanje reke Drave, ter strateški položaj, ki omogoča nadzor nad cestnimi in rečnimi trgovsko-vojaškimi povezavami, so bili odločilni dejavniki, ki so vplivali na lokacijo prirečnega zaselka in obrambne trdnjave, imenovane Marchburg, nad njim.

Grad Gornji Maribor kot središče Podravske marke (March burg – Mejni grad – grad mejne marke) in v njej največje zemljiško gospodarstvo takratnega časa pri nas, je zaradi svoje pomembne zgodovinske vloge oblikoval in postavil naselbinske temelje nadaljnje-

ga urbanega razvoja mesta (sub castro Marchpurgh). Prvo zanesljivo poročilo o obstoju mariborske trdnjave je v virih izpričano leta 1164, ko je mejni grof Otakar na svojem gradu-trdnjavi (in castro Marchpurgh) izročil posest šentpavelskemu samostanu. Trdnjava sama pa je glede na tedanje politične razmere lahko nastala že prej, v 11. stol., kar lahko podpremo tudi z rezultati arheoloških sondiranj.

Grad je v svoji prvotni vlogi odigral pomembno obrambno funkcijo pred madžarskimi vpadi, a je že v naslednjih stoletjih dokaj hitro začel izgubljati svoj varovalni namen. Zaradi požarov, turških obleganj in dotrajanosti objekta pa je izgubil tudi bivanjsko sposobnost, tako da so ga v 18. st. popolnoma opustili in kasneje porušili. Na njegovo mesto so postavili spominsko kamnito piramido, po kateri je hrib nato dobil ime. Do nedavnega nas je na

Med arheološkim izkopavanjem

OBVEŠČAMO VAS

Pogled na obodni zid gradu

grad spominjala le še Marijina kapela, sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja pa je dala Občina Maribor pobudo, da se začnejo arheološka izkopavanja, ki bi dokazala obstoj gradu, mu dala novo vsebino in turistični potencial. Sondiranja so pokazala pozitivne rezultate in določila nove smernice in težnje, da občina in država le najdeta posluš za odkritje in prezentiranje mariborskega prvotnega gradu. Z izkopavanji na gradu v letih 2010 in 2011 smo dobili vpogled v vsebino in stratigrafijo kulturnih plasti ter strukturo in potrebno izpovednost arheoloških grajskih ostalin na zahodnem delu objekta. Prvotna trdnjava je stala na starih kulturnih tleh, saj so izkopavanja na tem mestu dokazala prazgodovinske in poznoantične poselitvene strukture, ki se znatno dopolnjujejo z arheološko podobo mariborskega okoliša. Temelji nekdanjih grajskih pozidav izvirajo iz visokosrednjeveške, srednjeveške in novoveške faze grajskega razvoja, pri čemer moramo izpostaviti značilno štirikotno za-

snovo obodnega zidu, kakršna je značilna za naše grajske stavbe iz časa zrele romanike. Verjetno bomo lahko govorili o trdnjavi izjemnih dimenzij, katere lokacijo je določal širši deželno-strateški vidik, zato je njegov pomen predvsem v afirmaciji njegove visokosrednjeveške vloge. Stavbno-historično interpretacijo razvoja grajskega kompleksa lahko zanesljivo podkrepimo z drobnim arheološkim gradivom, predvsem keramiko. Ena najpomembnejših najdb je bronast pečatnik Ulrika III. Mariborskega iz sredine 13. stoletja, na katerem je uprizorjen lev na trikotnem ščitu, obkrožena napis Marchpurch. V okviru izkopavanj so očistili tudi skoraj 10 metrov globok grajski vodnjak in cisterno, o skrivnostnem rovu, ki naj bi potekal pod njima, pa ne vemo še vedno nič.

Trenutno so izkopavanja v ključni prvi fazi, kar pomeni, da ruševine čaka še trajna sanacija in utrditev obstoječih temeljev, Mariborčani pa si želimo, da bi Piramida ponovno zaživela v vsej svoji prvobitni obliki.

VABILO

V naši mestni četrti poznamo več glasbenih družin in posameznikov, ki so se nam kdaj že predstavili. Ker pa bi radi spoznali tudi ostale, vas vabimo, da se prijavite, če bi želeli s svojim glasbenim programom nastopiti na kulturnih prireditvah, ki jih nameravamo organizirati prav s tem namenom. V prijavnici navedite podatke, za katere vas prosimo. PRIJAVNICO odrežite in pošljite na naslov: Mestna četrt Ivan Cankar, Komisija za kulturo, Partizanska cesta 1/I, 2000 Maribor.

Predsednica komisije za kulturo, Barbara KOLARIČ

PRIJAVNICA

DRUŽINA (ime in priimek vseh članov):

POSAMEZNIK (ime in priimek)

Želel/li/la/ bi se predstaviti z/s (petjem, igranjem)

Kontakt (naslov, telefonska številka):

GLASBENA KOŠARICA Barbare Kolarič vabi

Ponovno smo, v sodelovanju z našo mestno četrtjo, pričeli z glasbenoplesnimi uricami »GLASBENE KOŠARICE« za malčke od 3. do 6. leta starosti, ki potekajo v POČEHOVSKI ULICI 19, nasproti picerije Ali, VSA-

KO SREDO od 17.00 do 17.45. Za vse informacije lahko pokličete na tel. št.: 041/964 800 ali pišete na e-mail: info@glasbena-kosarica.si. Lahko pa obiščete tudi našo spletno stran: www.glasbena-kosarica.si PRI-

DRUŽITE SE NAM, DRAGI OTROCI, DA SKUPAJ POBRSKAMO PO NAŠI »GLASBENI KOŠARICI« IN UGOTOVIMO, KAJ ZANIMIVEGA SE SKRIVA V NJEJ ...

Barbara KOLARIČ